

Posudek na bakalářskou práci

Tereza NAVRÁTILOVÁ: Vatikánská východní politika za pontifikátu papeže Jana Pavla II.

Cílem práce je podle slov autorky analyzovat „proměnu tzv. vatikánské východní politiky za pontifikátu Jana Pavla II.“ (s. 1). Téměř polovina z celkového rozsahu studie (s. 1-14 z 33 stran textu) se ovšem týká období před nástupem Jana Pavla II: jde o dvě zbytečně obsáhlé kapitoly zahrnující velmi obecnou prezentaci Vatikánu jako „absolutní monarchie“ (s. 3) a charakteristiku předchůdců Jan Pavla II. (od Pia XII.). Tyto partie jsou spíše sledem anekdotických postřehů o Janu XXIII. a karibské krizi, druhém vatikánském koncilu, osudech Mindszentyho, Berana apod. Autorčiným nejoblíbenějším zdrojem se od s. 5 stávají Casaroliho paměti. Vzhledem k absenci kritiky použitých pramenů a literatury (za kterou opravdu nelze považovat několikařádkový výčet na s. 2) je její zacházení s podobně riskantním zdrojem spíše nešťastné – autorce nejednou chybí v akademické práci nezbytná kritická perspektiva. Její základní pracovní metodou je kompilace citací z několika málo knih (jasně dominuje Casaroli, Luxmoore a Babiuchová, Cuhra), které „obaluje“ svými postřehy, často neobratně či nesrozumitelně formulovanými: „Svatý stolec se dále snažil navázat intenzivnější vztahy se zeměmi východního bloku, protože chtěl poznat potřeby tamní církve a chtěl podnikat kroky, které by přispívaly k udržení míru a ku prospěchu místních církví.“ (s. 6) „Každý papež je omezován vztahy uvnitř církve a měl by v první řadě prosazovat její zájmy, jež mají zpravidla přednost před soukromými záležitostmi, ale východní blok nenechávalo jeho zvolení chladným.“ (s. 16)

Ani ve třetí stěžejní kapitole se charakter textu nemění. V této části nazvané „Jan Pavel II. a přitvrzení vatikánské politiky“ čtenáře čekají především zdouhavá vyprávění o papežových cestách do Polska s rozsáhlými exkurzy o vnitropolitickém vývoji v této zemi (všeobecně známé věci, opřené zejména o monografii Luxmoore-Babiuchová). Závěrečná podkapitola se pak věnuje československo-vatikánským vztahům (autorka čerpá výhradně z monografie J. Cuhry). I zde většinou chybí kritická analýza, objevují se silně hodnotící pasáže jako (ponecháno s chybami) „Papež Jan Pavel II. dal svým spoluobčanům přesně to, co tolik potřebovali a to byla podpora a autorita, navíc autorita v podobě papeže, zosobňující spravedlnost, víru, a pravdu, která by podpořila jejich touhu po sebeurčení.“ (s. 19) O nedostatku kritické reflexe svědčí např. s. 30, kde T. Navrátilová ve druhém odstavci píše o 100 000 věřících na Velehradě v roce 1985, aby o několik řádků níže opakovala svůj refrén, že „postavení a situace československé katolické církve byla tristní“ (vůbec jen hovořit nediferencovaně o „československé církvi“ je diskutabilní...).

Nejpovedenější částí práce je tak jednostránkový závěr (s. 33), který ovšem bohužel jen velmi málo koresponduje s předchozí argumentací autorky: kde v práci podrobně rozebrala „nové

metody a postupy ve vatikánské politice“ (kromě poznámek o rétorice a taktice Jana Pavla II.), jak dokázala, že „Jan Pavel II. v zásadě nezměnil chod tradiční vatikánské diplomacie, jednání běžela dále svou cestou, ovšem s větším důrazem na body, o kterých se dříve nediskutovalo“?

I z formálního hlediska práce nespĺňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Anglické texty (úvodní anotace a závěrečné summary) mají katastrofální jazykovou úroveň, zdá se, že autorka využila služeb nějakého automatického překladače. Nedostatečné kritice literatury odpovídá i neutříděný seznam literatury a pramenů (kde dokonce chybí zmínka o archivních zdrojích, které používá – viz. s. 28-30; T. Navrátilová se ani nepokouší o dělení seznamu na primární a sekundární literaturu).

Velmi rušivě působí i různé jazykové chyby, vyskytující se téměř na každé stránce: problémy s interpunkcí (s. 1, 5, 11, 15, 24), chybné skloňování jmen (s. 4, 13, 19, 25), nezvládnutá shoda podmětu s přísudkem (s. 18), velká písmena (s. 23), psaní i/y ve vyjmenovaných slovech (s. 21), různé typy překlepů a chybějící slova (s. 7, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31).

Vzhledem ke zmíněným nedostatkům **nedoporučuji práci**, která potřebuje zásadní revizi, **k obhajobě**.

Praha, 9. června 2010

PhDr. Ondřej Matějka